

Peruspalvelujen valtionosuuden muutos v. 2026 / Förändring i statsandelen för basservice för år 2026

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 14.09.2026

722/02.05.01.00/2026

Valmistelija / Beredare: Talousjohtaja / Ekonomidirektör Aleksi Heikkilä, aleksi.heikkila(at)sipoo.fi

Kuntalain (410/2015) 38 §:n 2 momentin perusteella kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta ja 39 §:n 1 ja 3 kohdan mukaan se vastaa kunnan taloudenhoidosta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan (Suomen Tilintarkastajat ry:n suositus 1/2024) 4.2 kohdan perusteella kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset vastaavat muun ohella valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta.

Kunnanhallitukselle tuodaan osana sisäistä valvontaa ja kunnan edun valvontaa käsitellyyn valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset kunnalle myönnettyistä valtionosuuksista sekä valtiovarainministeriön päätökset verotulomenetysten korvauksesta sekä kotikuntakorvausten perusosasta ja selvitetään edellä mainittujen vaikutukset kunnan talouteen.

Kunnanhallitus on 20.4.2026 (94 §) käsitellyt valtiovarainministeriön 18.12.2025 tekemän päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026.

Sipoon kunnalle on saapunut valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemä päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2026. Tässä päätöksessä todetaan, että valtion vuoden 2026 toisen lisätalousarvion mukaan kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen lisätään 11 000 000 euroa liittyen momentilla 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) vuonna 2026 käyttämättä jääneiden kuntarakennelain 41 §:n mukaisten kuntien harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten ja 44 §:n mukaisten valtionosuusmenetyksen korvausten palautukseen.

Sanotun päätöksen mukaan valtiovarainministeriö on päättänyt lisätä kunnille myönnettävää kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 1,96 euroa asukasta kohden vuodelle 2026. Muutos huomioidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien vuoden 2026 elokuun maksuerässä.

Valtiovarainministeriön 18.12.2025 tekemän päätöksen ja tähän liittyvän maksuerittelyn mukaan Sipoon kunnan vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuus ja verotulomenetysten korvaus on yhteensä 24 290 034 euroa. Ministeriön 25.6.2026 tekemän päätöksen ja tähän liittyvän maksuerittelyn mukaan peruspalvelujen valtionosuus ja verotulomenetysten korvaus on yhteensä 24 334 773 euroa eli 44 739 euroa tai 0,2 % aiemmin ilmoitettua suurempi.

Edellä mainittu peruspalvelujen valtionosuus sisältää -858 867 euroa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta. Tämä ei ole muuttunut valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemässä päätöksessä ministeriön aiempaan päätökseen nähden.

Valtiovarainministeriön maksatuksen yhteydessä tilitetään myös kotikuntakorvaustulot ja -menot. Ministeriön 25.6.2026 tekemässä päätöksessä kotikuntakorvaustulot ovat 1 450 855 euroa ja menot 1 531 119 euroa eli kotikuntakorvausten nettovaikutus on -80 264 euroa.

Myöskään kotikuntakorvaukset eivät ole muuttuneet ministeriön aiempaan päätökseen nähden.

Valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemän päätöksen mukaan Sipoon kunnalle tuleva valtiovarainministeriön maksatus valtionosuuksista on yhteensä 24 254 509 euroa vuonna 2026. Ministeriön aiemman päätöksen mukaan se olisi ollut 24 209 770 euroa, joten uudemman tiedon mukaan määrä on 44 739 euroa tai 0,2 % suurempi.

Kunnan vuoden 2026 talousarviossa peruspalvelujen valtionosuudeksi arvioitiin 23 926 000 euroa, verotuloihin perustuvaksi valtionosuuden tasaukseksi -851 000 euroa ja verotulomenetyksen korvaukseksi 1 341 000 euroa eli yhteensä 24 416 000 euroa. Valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemän päätöksen perusteella summa on siis 24 334 773 euroa eli 81 227 euroa tai 0,3 % vähemmän kuin talousarviossa.

Valtiovarainministeriön maksatuksen lisäksi kunnan valtionosuusrahoitukseen kuuluu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus. Valtiovarainministeriön 18.12.2025 tekemän päätöksen liitteenä olleessa maksuerittelyssä sen määräksi Sipoon kunnassa esitettiin -2 072 433 euroa vuonna 2026. Opetushallituksen 24.7.2026 päivätyn laskelman mukaan määrä on kuitenkin -2 061 114 euroa eli 11 319 euroa aiempaa vähemmän negatiivinen. Kunnan vuoden 2026 talousarviossa määrä on -1 989 000 euroa eli 72 114 euroa vähemmän negatiivinen kuin sanotussa opetushallituksen laskelmassa.

Kunnan vuoden 2026 talousarviossa peruspalvelujen valtionosuuden, verotulomenetyksen korvauksen ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden yhteissumma eli kunnan saama koko valtionosuusrahoitus on 22 427 000 euroa. Valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemän päätöksen ja opetushallituksen 24.7.2026 päivätyn laskelman mukaan se tulee olemaan 22 273 659 euroa eli 153 341 euroa tai 0,7 % talousarviota pienempi.

Jos kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön päätökseen, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle.

Esityslistan liitteinä ovat seuraavat asiakirjat:

- valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemä päätös, maksuerittely ja oikaisuvaatimusohje; ja
- taulukkomuotoinen yhteenveto Sipoon kunnan valtionosuuksista ja kotikuntakorvauksista vuonna 2026.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi valtiovarainministeriön päätöksen vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuudesta ja siihen liittyvän maksuerittelyn sekä päättää, että päätöksestä ei tehdä oikaisuvaatimusta.

====

Kommunstyrelsen antecknar för kännedom finansministeriets beslut om statsandelen för basservice för år 2026 och tillhörande betalningsspecifikation samt besluter att omprövning inte begärs över beslutet.

Käsittely / Handling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Päätös peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2026

Liite Bilaga 2 - Maksuerittely

Liite Bilaga 3 - Oikaisuvaatimusohjeet

Liite Bilaga 4 - Valtionosuudet ja kotikuntakorvaukset v. 2026 päivitetty 2026-09-08